

CONSILIUL SUPERIOR al
MAGISTRATURII
din REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA COMRAT

ВЫСШИЙ СОВЕТ
МАГИСТРАТУРЫ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
СУД КОМРАТ

MD-3800, UTA Gagauzia or. Comrat,
str. Lenin 242, tel: 0 (298) 2-37-07

MD-3800, АТО Гагаузия
г. Комрат, ул. Ленина 242,
тел: 0 (298) 2-37-07

Curtea Constituțională a RM
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușeanu 28

Judecătoria Comrat (sediul Central), Vă expediază sesizarea Curții Constituționale pe marginea cererii de ridicarea a excepției de neconstituționalitate înaintată de inculpatul Cozma Alexandru învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(1) Cod penal .

Anexe: încheierea nr. 1-212/2022 din 22 august 2023 – 1 file;
sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate – 8 file;

Judecător

Denis Guțu

ÎNCHEIERE

22 august 2023

mun. Comrat

Judecătoria Comrat (sediul Central)

În componența:

Președintelui ședinței, judecătorul Denis Guțu

grefierului Reghina Capsamun;

cu participarea: procurorului în Procuratura în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Comrat, Ivarlac Marina; apărătorului Grosu Eugen, care acționează în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale inculpatului Cozma Alexandru;

în prezența: inculpatului Cozma Alexandru;

Soluționând în ședință publică cererea inculpatului Cozma Alexandru, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 182¹ alin.(1) și (3) Codul de procedură penală, în cauza penală de învinuire a lui Cozma Alexandru în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) din Codul penal al R.M., –

CONSTATA:

1. În procedura Judecătoriei Comrat (sediul Central), se află în examinare cauza penală de învinuire lui Cozma Alexandru învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzut de art.264¹ alin.(1) Cod penal.

2. Inculpatul Cozma Alexandru în ședința de judecată a depus o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 182¹ alin. (1) și (3) din Codul de procedură penală, cu sesizarea Curții Constituționale a R.M. cu privire la realizarea controlului constituționalității a acestor norme procesuale penale.

3. Grosu Eugen, care acționează în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale inculpatului Cozma Alexandru, în ședința de judecată, a cerut admiterea cererii inculpatului cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 182¹ alin. (1) și (3) din Codul de procedură penală.

4. Procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Comrat, Ivarlac Marina, în ședința de judecată, a solicitat respingerea cererii de sesizare a Curții Constituționale.

5. Audiind opiniile participanților la proces, luând în considerație motivele cererii înaintate în raport cu materialele cauzei, instanța consideră cererea întemeiată urmînd a fi admisă parțial din următoarele considerente.

6. Potrivit prevederilor art. 7 alin. (3), (4) Cod de procedură penală RM, dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională. Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța stabilește că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor legale și este expusă într-un act juridic care nu poate fi supus controlului constituționalității, instanța va aplica în direct legea.

7. Instanța reține că, conform pct. 82 al Hotărîrii Curții Constituționale RM nr. 2 din 09.02.2016 judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din

oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

8. Pct. 83 al hotărârii sus nominalizate prevede că, verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

9. În conformitate cu prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) Constituția RM, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

10. Astfel, constatând întrunirea în cererea inculpatului Cozma Alexandru a condițiilor indicate în Hotărârea Curții Constituționale RM nr. 2 din 09.02.2016, instanța de judecată consideră necesar admiterea parțial acesteia și a sesiza Curtea Constituțională a RM, în vederea ridicării excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 182¹ alin. (3) Cod de Procedură Penală RM din motiv prin Decizia nr.13 din 02 februarie 2023 Curtea Constituțională deja sa expus pe marginea sesizării privind excepția de neconstituționalitate a art.182¹ alin.(1) Cod de procedură penală.

13. În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală a RM; art. 135 alin. 1 lit. a) din Constituția RM, instanța de judecată, –

DISPUNE:

Se admite parțial cererea inculpatului Cozma Alexandru.

Se sesizează Curtea Constituțională a RM, privind controlul constituționalității prevederilor art. 182¹ alin. (3) Cod de Procedură Penală RM.

Se suspendă examinarea prezentei cauze, până la adoptarea hotărârii de către Curtea Constituțională a RM

Se remite Curții Constituționale a RM prezenta încheiere și copia sesizării, pentru a fi examinată conform competenței.

Încheierea nu este susceptibilă de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Copie:

Denis Guțu

**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A
REPUBLICII MOLDOVA**

str. Alexanru Lăpușnenau nr. 28

Chișinău MD 2004

Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată conform art. 135 al. (1) lit. a) și g) din Constituția RM

I. Autorul Sesizării

Numele: *Cozma Alexandru*

II. Obiectul Sesizării:

Prezenta sesizare are ca obiect de examinare, verificarea constituționalității în sensul corespunderii cu art. 4, 16, 18, 20, 21 din Constituția Republicii Moldova, următoarele:

Articolul 264¹ al. (1) din Codul Penal al Republicii Moldova

Conducere a mijlocului de transport de către o persoană care se afla în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat (în coraborare cu prevederile **Articolul 182¹**. Înălăturarea de la conducerea mijlocului de transport

(1) **Persoana care conduce mijlocul de transport** se înlătură de la conducere de către organul de constatare dacă există temeiuri suficiente că aceasta se află în stare de ebrietate inadmisibilă produsă de alcool sau de alte substanțe.

(2) Persoana indicată la alin. (1) este obligată să accepte, la cererea organului de constatare, testarea alcoolsopică, examenul medical, prelevarea de sânge și de eliminări ale corpului pentru analiză.

(3) Mijlocul de transport al cărui conducător a fost înlăturat de la conducere se ridică și, dacă nu poate fi predat proprietarului, posesorului sau reprezentantului lor, se aduce la stația de parcare specială sau la subdiviziunea de poliție cea mai apropiată de locul constatării infracțiunii.

III. Circumstanțele litigiului examinat de către instanță

În fapt, cet. Cozma Alexandru, este învinuit pentru faptul că la data de 26.04.2022, aproximativ la ora 01:30, deținând permis de conducere cu categoria „B”, „B1” cu nr. _____ avînd scopul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, acționînd în mod intenționat, a încălcat prevederile Regulamentului circulației rutiere prevăzute la p. 14 lit. a) și a urcat la volanul mijlocului de transport de model Mitsubishi Outlander cu n.î. _____, efectuînd deplasarea prin mun. Comrat, str. Treiacova, unde a fost stopat de colaboratorii de patrulare de pe lîngă Inspectoratul de Poliție și de pe urma testării alcoolscopice, a fost stabilită concentrația de alcool etilic în aerul expirat de 0,91 mg/l.

Astfel, lui Cozma Alexandru i-au fost incriminate, săvîrșirea infracțiunii de **conducere a mijlocului de transport** de către o persoană care se afla în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, adică infracțiune prevăzută de art. 264¹ al. (1) CP RM.

În materialele dosarului nu se regăsește un careva Proces-Verbal prin care Cozma Alexandru ar fi fost înlăturat de la conducerea mijlocului de transport ori ca acesta să fie dus la o parcare specială, fapt care ne aduce la concluzia că și organul de constatare nu a fost convins că ultimul se face vinovat de infracțiunea incriminată.

La momentul de față, cauza penală se află pe rolul Judecătoriei Comrat sediul Central.

IV. Expunerea pretinselor încălcări

Considerăm că sunt încălcate expres prevederile art. 4 din Constituția RM (1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Art. 6 În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sînt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.

Art. 16 (1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului. (2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Art. 20 (1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. (2) Nici o lege nu poate îngredi accesul la justiție.

Art. 21 Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

La fel consider că Cozma Alexandru a fost pus sub acuzație în mod ilegal, necătfînd la faptul lipsei totale de probe vis-à-vis de învinuirile aduse ultimului și a faptului că în acea seară s-a aflat la volanul mijlocului de transport, fiind făcută o interpretare greșită de către organul de urmărire penală și ignorate declarațiile făcute în calitate de inculpat, care a explicat că se afla pe bancheta din spate și că la volanul mijlocului de transport se afla nepotul său care nu deținea permis de conducere și din cauza că s-a speriat de mașina de poliție, a sărit de la volanul mijlocului de transport și a fugit, Cozma Alexandru fiind nevoit să sară pe bancheta din față, pentru a opri mijlocul de transport, indicat în fabulă.

În virtutea principiului statului de drept din care derivă și principiul legalității, este inadmisibil într-o societate cu adevărat democratică, încălcarea supremației Constituției, prin ingerințe arbitrare în drepturile și libertățile fundamentale ale omului care trebuie să fie garantate în mod efectiv.

Curtea Constituțională în jurisprudența sa constantă a explicat cu valoare de principiu că, principiul legalității este parte componentă a principiilor statului de drept, consacrat prin art.1 al. (3) din Constituție. Respectarea legilor este obligatoriu iar încălcarea acestei obligații constituționale atrage implicit afectarea principiului statului de drept. (HCC nr. 3 din 09.02.2012, HCC nr. 22 din 16.07.2015, HCC nr. 30 din 08.12.2015, HCC nr. 24 din 27.07.2017).

Or, problema legată de respectarea principiului statului de drept impune statelor member la Convenție ca Legislația națională să fie clară, previzibilă și accesibilă, iar Republica Moldova conform art. 1 al. (3) din Constituție este un stat de drept, principiul din care derivă și principiul legalității, iar din principiu legalității rezultă că legile trebuie să fie clare. Previzibile și accesibile și conforme Constituției (art. 7) și Convenției Europene.

La fel, consider oportun de a face referire la ignorarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și art. 26 din Codul de procedură penală care lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În baza principiului

contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența CtEDO, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului. CtEDO, în hotărârea Capean vs. Belgia din 13.01.2005, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 și e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării, prevederi pe care le-a ignorat în final.

Este de menționat și jurisprudența în materie penală a Curții Europene, și anume, în cauza Adrian Constantin vs. România, Hotărârea din 12.04.2011, unde Curtea a subliniat încă o dată, "... rolul fundamental pe care îl are rechizitoriul, ca act de acuzare, reamintind faptul că paragraful 3 al articolului 6 din Convenție recunoaște dreptul acuzatului de a fi informat oficial nu numai cu privire la învinuirile ce i se aduc, ci și cu privire la încadrarea juridică a faptelor sale. Informarea precisă și completă reprezintă o condiție esențială pentru a se asigura echitatea procedurilor." Astfel, instanțele judecătorești sunt obligate să verifice respectarea în această parte a exigențelor legale, ținând cont și de prevederile art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene, potrivit căruia - orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, (...) a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa". Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni nici supus unei pedepse penale, decât în baza unei hotărâri a instanței de judecată și în strictă conformitate cu legea penală. Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sînt interzise. Conform prevederilor art. 8 CPP, (1) *Persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atîta timp cît vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărîre judecătorească de condamnare definitivă. (2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. (3) Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.*

Articolul 8 CPP RM **Prezumția nevinovăției (3) Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri.** Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului."

Articolul 93 CPP RM **Probele (3) Elementele de fapt pot fi folosite în procesul penal ca probe dacă ele au fost dobândite de organul de urmărire penală sau de altă parte în proces, cu respectarea prevederilor prezentului cod.**

Articolul 100 CPP RM **Administrarea probelor (1) Administrarea probelor constă în folosirea mijloacelor de probă în procesul penal, care presupune strângerea și verificarea probelor, în favoarea și în defavoarea învinuitului, inculpatului,** de către organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea altor participanți la proces, precum și de către instanță, la cererea părților, prin procedeele probatorii prevăzute de prezentul cod. (4) **Toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv.** Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

Articolul 101 CPP RM Aprecierea probelor (1) Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. (2) Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul **apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.** (3) Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată. (4) Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să **motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.** (5) Hotărârea de condamnare nu se poate întemeia, în măsură determinantă, pe declarațiile martorului protejat sau pe probele obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații."

V. Cerințele autorului sesizării

Admiterea prezentei sesizări.

Declararea sesizării admisibilă.

Exercitarea controlului constituționalității sintagmei „**conducere a mijlocului de transport** de către o persoană care se afla în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat”, adică infracțiune prevăzută de art. 264¹ al. (1) CP RM, în coraport cu **Articolul 182¹ CPP** Înălăturarea de la conducerea mijlocului de transport

- (1) **Persoana care conduce mijlocul de transport** se înlătură de la conducere de către organul de constatare dacă există temeiuri suficiente că aceasta se află în stare de ebrietate inadmisibilă produsă de alcool sau de alte substanțe.
- (3) **Mijlocul de transport al cărui conducător a fost înlăturat de la conducere se ridică** și, dacă nu poate fi predat proprietarului, posesorului sau reprezentantului lor, se aduce la stația de parcare specială sau la subdiviziunea de poliție cea mai apropiată de locul constatării infracțiunii, și art. 6, 16, 20, 21 din Constituție.

VI. Date suplimentare referitoare la obiectul sesizării

Înregistrările video din materialele dosarului penal.

VII. Lista documentelor

Solicităm examinarea dosarului penal și a probei video din acesta.

VIII. Declarația și semnătura

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Data 21.08.2023

Semnătura autorului sesizării

